

HRIST U STAROM ZAVETU

Kada su svi bili izgubljeni u Adamu, odmah je ustanovljen plan iskupljenja kroz Isusa Hrista; zbog toga je predstavljen kao „*Jagnje koje je zaklano od postanja sveta.*“ Otk. 13:8. U patrijarhalnom i jevrejskom dobu Hrist je bio zaklan u *tipu*. U hrišćanskoj eri zaklan je u *realnosti*. Pismo otkriva samo jedan plan kojim palo čovečanstvo može biti spašeno. Istina je da se u razvoju plana blagodati kroz Hrista, u svakom razdoblju nalazio porast svetlosti. Ali u celoj Bibliji ne postoji nagoveštaj o tri plana, jedan za patrijarhalno doba, jedan za jevrejsko a jedan za hrišćansku eru.

Isus Hrist je Iskupitelj grešnika u svim vekovima ljudske probe. „*Nema ni u jednom drugom spasenja; Jer nema drugog imena pod nebom danog ljudima kojim bi se mi mogli spasti.*“ Dela 4:11,12. U ime razuma i otkrivenja, protestujemo protiv nejasne jeresi da su zakon Oca i jevanđelje Sina protivni jedno drugome, da je jedno namenjeno da zauzme mesto drugog; kao da su se ljudi prošlog razdoblja spašavali zakonom bez jevanđelja, a da su oni u sadašnje vreme spašeni jevanđeljem dok zanemaruju moralni zakon. Nije bilo moguće za grešnog čoveka u prošlim vekovima da obezbedi pogodnost za nasledstvo svetih u svetlosti samo pomoću božanskog zakona. U zakonu se ne nalazi mogućnost da se iskupi prestupnik. Nije u nadležnosti zakona, ljudskog ili božanskog, da oprostí prestupniku zakona. Moralni zakon je pravilo ispravnih dela, koji osuđuje prestupnika, i drži ga kao takvog dok ne plati kaznu. Božanski zakon ne može da učini više za grešnika. Samo jevanđelje nudi oprostaj i spasenje. I bez jevanđelja Sina Božjeg niko od ljudi patrijarhalnog i jevrejskog doba ne bi mogao biti spašen.

Jevanđelje je *radosna vest* o iskupljenju kroz Isusa Hrista. Pitamo se, koliko rano u tužnoj istoriji palog roda je objavljeno jevanđelje? Da li je prvi put dato u Hristovo vreme? Mojsijevo? Avramovo? Ili Adamovo? Jasno sledimo veru i nadu jevanđelja Sina Božjeg do te rane objave gneva nad Sotonom, da će seme ženino zdrobiti zmijinu glavu. 1. Moj. 3:15. U ovoj objavi protiv začetnika greha i smrti čujemo jevanđelja o Iskupitelju isto kao i u pesmi anđela nad planinama Vitlejema, pastirima dok su noću čuvali svoja stada. Luka 2:8-14.

I kada su prvi Adamovi sinovi doneli svoje prinose pred Gospoda, Kain je u neverstvu doneo prvine zemlje. Ali Avelj je, verom u veliku Žrtvu za greh koja će se pokazati u dalekoj budućnosti, doneo prvine svog stada. Kroz to jagnje Avelj je video Jagnje Božje, Iskupitelja sveta, i položio svoju nadu na Njega. U krvi tog prvenca, Avelj je video krv Isusa Hrista isto kao što i mi vidimo umirućeg Spasitelja u slomljenom hlebu i plodu vinove loze prilikom večere Gospodnje. U ovim simbolima vidimo kako Hrist na krstu proliva Svoju krv za naše grehe. Avelj je video isto u krvavom, umirućem prvencu kojeg je prineo.

„*I Gospod pogleda na Avelja i na njegov prinos, a na Kaina i na njegov prinos ne pogleda.*“ 1. Moj. 4:4,5. Sveta priča izveštava da, dok je Aveljev čin vere u Iskupitelja koji treba da dođe, zapečatio njegov pravedni karakter, koštao ga života i postavio ga na čelo Hristovih mučenika, Kainovo neverstvo ocenjeno je kao grešno, i bilo stepenik ka većem zločinu ubistva svog brata, koje je zapečatilo njegovu ličnost kao begunca na zemlji.

Jedanaesto poglavlje poslanice Jevrejima postavlja Avelja na čelo vernih dostojnika. O njegovom pravednom činu vere prinošenjem Gospodu žrtve kao tip Iskupitelja koji treba da dođe, Pavle govori ovim snažnim rečima: „*Verom prinese Avelj Bogu veću žrtvu nego Kain, kroz koju dobi svedočanstvo da je pravednik, kad Bog posvedoči za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govori.*“ Avelj se oslonio na nadu, koja je stavljena pred njega, u Iskupitelja koji treba da dođe, i u tipu obgrlio Hrista. I, kada je polagao pečat svoje vere, predstavljajući pred Gospodom najodgovarajući simbol umirućeg Jagnjeta Božjeg koje uzima grehe sveta, uzvišeno Nebo dalo je značajnog svedoka da je bio pravedan. I skoro šest hiljada godina, ovaj slavni propovednik jevanđelja, iako mrtav, govorio je o svojoj veri u Hrista.

Ljubljeni Jovan, poredeći Kainov neverni i ubilački duh sa pouzdanom verom, čistom ljubavlju i poslušnošću onih koji su poštovali zapovesti Božje, i oslanjali se na veru Isusa Hrista, kaže: „*Ne kao što Kain beše od nečastivog i zakla brata svog. I za koji ga uzrok zakla? Jer dela njegovu behu zla, a brata mu pravedna.*“ Avelj je formirao pravedan karakter, ne samo u oslanjanju na Iskupitelja koji treba da dođe, verom kroz sliku prvenca svog stada, već usavršavajući tu spasonosnu veru činom prinošenja žrtve pred Gospodom svojim Bogom.

Prolazimo kroz sveti izveštaj o paloj rasi do Avrama, i tamo nalazimo radosnu vest o iskupljenju kroz Isusa Hrista, koja treba da dosegne narode na zemlji, objavljenu vernom, poslušnom patrijarhu. Pavle ovako govori o tome: „*A pismo videvši unapred da Bog verom neznabošce pravda, napred objavi Avraamu: U tebi će se blagosloviti svi neznabošci.*“ Gal. 3:8. Apostol ovde citira 1. Moj. 12:3. Vidi stih 7, pogl. 13:14,15; 17:7,8; 26:3; 28:13, gde se ovo obećanje proteže do Avramovog semena.

Jevanđelje o Sinu Božjem objavljeno je Avramu u ovom obećanju, u tome je zapravo obećanje o Hristu, što je argumentovano od apostola u Gal. 3:16: „*A Avraamu i semenu njegovom rečena biše obećanja. A ne veli: i semenima, kao za mnoga, nego kao za jedno: i semenu tvom, koje je Hristos.*“ Obećanje Avramu da će se u njemu blagosloviti svi narodi na zemlji, obuhvata Isusa Hrista kao jedinu nadu za spasenje ljudi iz svih naroda, kao što tvrdi apostol Pavle u 14. stihu: „*Da među neznabošcima bude blagoslov Avramov u Hristu Isusu, da obećanje Duha primimo kroz veru.*“ Vera Avramova obuhvata Hrista kao svoj slavni predmet. Ovo se vidi u Hristovom odgovoru Jevrejima, koji su se hvalili Avramom kao svojim ocem. „*Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vide, i obradova se.*“ Jovan 8:56.

Jevanđelje se propovedalo Izrailjevoj deci u dane Mojsija. U svojoj poslanici Jevrejima, Pavle izjavljuje: „*Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomaže čuvena reč, jer ne verovaše oni koji čuše.*“ Jev. 4:2. Da je jevanđelje propovedano njihovim očevima u prošlom razdoblju apostol tretira kao dobro poznatu činjenicu, i tvrdi da se propovedalo u njegove dane kao i onda, čineći da izgleda da je jevanđelje Sina Božjeg bilo jednako i u jevrejsko i u hrišćansko doba. On takođe svedoči da se Jevreji u pustinji „*svi u Mojsija krstiše u oblaku i moru; I svi jedno jelo duhovno jedoše; I svi jedno piće duhovno piše; jer pijahu od duhovne stene koja ištaše za njima: a stena beše Hristos.*“ 1. Kor. 10:2-4.

Mojsije i Jevreji koji su verovali imali su veru i nadu jevanđelja. Kroz krv žrtvenih prinosa videli su Hrista, i verom ga prigrlili. Njihove nade u budući život nisu se nalazile u zakonu, već u Hristu. Tipski sistem bio je samo senka dobara koji će doći, kojih je Hrist, kao žrtva i posrednik, bio centar. Ova dobra su telo koje baca svoju senku unazad do jevrejskog doba. Krvave žrtve prošlih vekova su bile samo senka, dok je Hrist krvareći na krstu bio velika realnost. Krv životinja koje su prinosili Jevreji, pravilno shvatano, i verom, jasno ukazuju na Hristovu krv, kao što večera Gospodnja i krštenje ukazuju na Njegove patnje, smrt i vaskrsenje.

Hrist je bio sa Mojsijem i izrailjskom decom u pustinji. Anđeo koji je išao ispred njih, 2. Moj. 23:20,21,23; 14:19; 32:34; 33:2,14; 4. Moj. 20:16; Isus Nav. 5:13,14; Dela 7:37,38, bio je Isus Hrist. Izveštaj kaže da je Isus Navin bio kod Jerihona, i da „*podigne oči svoje i pogleda, a to čovek stoji prema njemu s golim mačem u ruci. I pristupi k Njemu Isus i reče Mu: Jesi li naš ili naših neprijatelja? A On reče: Nisam; nego sam vojvoda vojske Gospodnje, sada dođoh.*“ Isus Nav. 5:13,14.

Ovom izjavom anđela ne smemo razumeti da je on došao da zameni Isusa Navina u vođenju izrailjske vojske. Isus Navin je i dalje bio vođa, kao što se vidi u poglavlju 6:2: „*A Gospod reče Isusu: Evo, dajem ti u ruke Jerihon i cara njegovog i junake njegove.*“ Ali anđeo je došao Isusu Navinu u pomoć, kao vojvoda nebeske vojske vernih anđela.

Vojvoda vojske Gospodnje je vođa anđelima, ili Arhandel iz Juda 9, i sam Gospod iz 1. Sol. 4:16. I dok je Isusu Navinu određeno da vodi Izrailjevu vojsku oko Jerihona, deo sveštenika nosilo Božji kovčeg koji sadrži deset zapovesti, i sedam sveštenika nosilo sedam truba od ovnujskih rogova pred Božjim kovčegom, Sin Božji je vodio nevidljivu vojsku.

Kao što je nadbiskup vođa biskupa, tako Arhanđel znači vođa anđela. Hrist stoji na čelu svih svetih anđela, i na taj način On je vođa vojske Gospodnje. Ukazujući na vreme kada se greh prvi put pojavio, Otkrivenje kaže: „*I posta rat na nebu. Mihailo i anđeli Njegovi udariše na aždahu.*“ Pogl. 12:7. I kao vojvoda Gospodnje vojske, Sin Božji je u poglavlju 19:11-16 predstavljen kako jaše na belom konju iz otvorenog neba, i nebeska vojska ide za Njim.

Isus Navin nije imao spravu za razbijanje kojom će srušiti zidove Jerihona. Na njegovu zapovest naoružani ljudi prošli su ispred sveštenika koji su duvali u trube, i ispred onih koji su nosili kovčeg Božji. I nakon kovčega je došla nagrada. U ovoj jednostavnoj paradi nije bilo manifestacije fizičke sile. Delo rušenja masivnih zidova Jerihona prepušteno je nevidljivim rukama nebeske vojske koju je vodio Sin Božji.

Dan je bio pobednički. „*Tada povika narod i zatrubiše trube, i kad narod ču glas trubni i povika glasno, popadaše zidovi na mestu svom; i narod uđe u grad, svaki naprema se; i uzeše grad.*“ Isus Nav. 6:20. Neizmerno interesantna činjenica za one koji drže „*zapovesti Božje i veru Isusovu*“ pod porukom trećeg anđela, Otk. 14:12, je da su, davno u dane Isusa Navina, istaknuti među ujedinjenim oruđima upotrebljenim da se postigne ta velika pobjeda, bili deset zapovesti u kovčegu, i vođstvo Sina Božjeg.

I nije običan anđeo o kojem se govori u 2. Moj. 23:20,21: „*Evo, ja šaljem anđela svog pred tobom da te čuva na putu, i da te odvede na mesto koje sam ti pripravo. Čuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da ga rasrdiš, jer vam neće oprostiti greh, jer je moje ime u njemu.*“ Takav govor se može primeniti jedino na Sina Božjeg.

Hrist je anđeo koji je bio sa Mojsijem na gori Sinaj. U poslednjem obraćanju svetog mučenika, Stefana, on nosi ovo važno svedočanstvo. Reči u zagradi izražavaju naša ubeđenja vezana za osobe na koje se misli u Delima 7:38: „*Ovo je onaj (Mojsije) što beše u crkvi u pustinji s anđelom (Hristom), koji mu (Mojsiju) govori na gori sinajskoj, i s ocima našim; koji primi reči žive da ih nama da.*“ Čini se da je neodoljiv zaključak da je Sin Božji izgovorio Mojsiju deset zapovesti sa Sinaja.

Delo oslobođenja, upućivanja i vođenja Jevreja je dato Onom ko se naziva anđelom. 2. Moj. 13:21; 14:19,24; 23:20-23; 32:34; 4. Moj. 20:16; Isa. 63:9. I ovog anđela Pavle naziva „*duhovnom stenom koja išaše za njima*“, i potvrđuje da „*stena beše Hristos.*“ 1. Kor. 10:4.

Večni Otac se nikad ne naziva anđelom u Pismu, dok se ono što su anđeli učestalo radili pripisivano Gospodu, jer su oni Njegovi glasnici i oruđa za izvršenje Njegovog dela. O Onome koji je išao pred Jevrejima da ih izbavi rečeno je: „*Moje ime je u Njemu.*“ U svim značajnim događajima tog izbavljenja Jehovin um je predstavljen u Isusu.

Tipski sistem dat je Mojsiju od strane Sina Božjeg na gori Sinaj. Isus Hrist, sveštenik „*istinite skinije*“, pokazao je Mojsiju njegov obrazac i oruđa nebeske svetinje, da bi znao kako da načini tipsku. I kako su Mojsiju data uputstva o stvarima koje se povezuju sa šatorom, čak i o sedam delova zlatnog svećnjaka, 2. Moj. 25:31-40, o daskama i prevornicama, pogl. 26:15-30, o oltaru i njegovim polugama, loncima, lopaticama i drugim pojedinostima, pogl. 27:1-8, on je bio zadužen, kao što Pavle izveštava, Jev. 8:5: „*Gledaj, reče, da načiniš sve po prilici koja ti je pokazana na gori.*“

Crkva svih vekova je crkva Isusa Hrista. On je jedini Iskupitelj sveta. Oni koji se zatvore u Novom zavetu, i imaju temelj crkve položen na vaskrsenju, ili Pedesetnici, grade usku strukturu. Apostol izlaže temelj istinske crkve ovim rečima: „*Tako dakle više niste tuđi i došljaci, nego živite sa svetima i domaći ste Bogu, Nazidani na temelju apostola i proroka, gde je kamen od ugla sam Isus Hristos.*“ Efe. 2:19,20.

Kada je anđeo rekao Jovanu na Patmosu: „*Svedočanstvo Isusovo je duh proroštva*“, mislio je više nego što tumači generalno pretpostavljaju. Njegove reči dosežu daleko unazad u dane palog Adama, kada je ustanovljen plan iskupljenja, i obuhvata celu proročku reč oba zaveta.

Nekad je čovek hodao sa Bogom u Edemu. Otvorenog lica posmatrao je Gospodnju sla-

vu, i pričao sa Bogom, Hristom i anđelima u raj, bez maglovite zavese između. Čovek je pao sa svoje moralne čistosti i nevinosti, udaljen je iz vrta, od drveta života i iz vidljivog prisustva Gospoda i Njegovih svetih anđela.

Kada je sve bilo izgubljeno u Adamu, i kada su senke noći pomračile moralno nebo, uskoro se pojavila zvezda nade u Hristu, i sa njom je ustanovljeno sredstvo komunikacije između Boga i čoveka. U svom palom stanju, čovek nije mogao licem k licu razgovarati sa Bogom, Hristom i anđelima kao kada je bio u edemskoj čistoti. Ali kroz veliku službu svetih anđela veliki Bog mu je mogao govoriti u snovima i vizijama. „*Prorok kad je među vama, ja ću mu se Gospod javljati u utvari i govoriću s njim u snu.*“ 4. Moj. 12:6.

Manifestacija duha proroštva određena je za sva razdoblja. Sveti izveštaj ga nigde ne ograničava na neki određeni period vremena, od pada do konačnog obnovljenja. Biblija prepoznaje njegovu manifestaciju jednako u patrijarhalnom, jevrejskom i hrišćanskom dobu. Kroz ovaj medijum Bog je opštio sa svetim ljudima iz prošlosti.

Kada je greh odvojio čoveka od Boga, plan iskupljenja je učinio Hrista vezom između uvređenog Boga i grešnika koji je tu uvredu naneo. Tada je veliki Bog mogao direktno komunicirati sa grešnicima. Hrist je bio posrednik između Boga i ljudi tokom svih vekova ljudske probe. Poredak komunikacije od Boga ka čoveku, kao što je postavljen u uvodu Otkrivenja, bez sumnje je bio isti u patrijarhalnim, jevrejskim i hrišćanskim vekovima: „*Otkrivenje Isusa Hrista, koje dade Njemu Bog, da pokaže slugama svojim šta će skoro biti, i pokaza, poslavši po anđelu svom sluzi svom Jovanu.*“ Otk. 1:1.

Hrist i Njegovi anđeli su veza između Boga i palog čoveka. Ovde se nalazi red kojim se proročka istina prenosila od nebeskog prestola ka ljudskoj deci. Bog je daje Hristu. Hrist je daje Svom anđelu. Anđeo je pokazuje proroku izabranom od Boga. I prorok je otkriva narodu.

Plan spasenja kojim je čovek pomiren sa Bogom i Bog sa čovekom bio je osmišljen i od Oca i od Sina. I u njegovom iznošenju, savet mirni je između obojice. Zah. 6:13. Ali je Sinu dato da otkrije ovaj plan u nekoliko faza njegovog razvoja ljudskoj rasi u nekoliko vekova.

Sve stvari koje se odnose na veliku šemu iskupljenja, bilo u tipovima prošlog razdoblja, ili u činjenicama sadašnje, otkrivene su paloj rasi preko našeg divnog Iskupitelja. On stoga nije autor hrišćanskog sistema više nego jevrejskog. I oni koji porede Mojsija sa Hristom i jevrejski sa hrišćanskim sistemom, zapravo postrojavaju Hrista protiv Hrista.

Hristov Duh je nadahnuo proroke prošlog razdoblja. On je svedočio kroz njih i Njegovim patnjama prilikom Njegovog prvog dolaska, i o slavi koja treba da prati Njegov drugi dolazak. Apostol, govoreći o velikom spasenju koje je došlo u crkvu kroz Isusa Hrista, kaže: „*Koje spasenje tražiše i ispitivaše za nj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše; Ispitujući u kakvo ili u koje vreme javljaše Duh Hristov u njima, napred svedočeći za Hristove muke i za slave po tome.*“ 1. Pet. 1:10,11.

U ovome se vidi sklad oba zaveta, da je Isusov Duh nadahnuo pisce oba. I dok se slepi Jevrejin zatvorio u Starom zavetu, a jednako slep hrišćanin se zapravo zatvorio u Novom, mi zahvaljujemo Bogu za celu Bibliju. U spisima oba zaveta mi vidimo ceo plan spasenja u svim fazama njegovog razvoja, u nekoliko razdoblja, i Hristov Duh koji nadahnjuje božansku celinu.

Hristov Duh je bio u Enohu, sedmom od Adama, svedočeći kroz njega: „*Gle, ide Gospod s hiljadama svetih anđela svojih da učini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna dela kojima bezbožnost činiše, i za sve ružne reči njihove koje bezbožni grešnici govoriše na Nj.*“ Juda 14,15. Toliko se protezala njegova proročka vizija, i tako je zabeležena, da je mogao gledati kroz duge vekove, i opisati Gospodnji dolazak, i izvršenje poslednjeg suda nad bezbožnima.

Hristov Duh je bio u Avelju, svedočeći o Hristovim patnjama kroz krv prvenca iz njegovog stada. Hristov Duh je bio i u Mojsiju, svedočeći o Hristovim patnjama kroz krv onih životinja koja je u tipu bila krv Sina Božjeg.

Hristov Duh bio je u Danilu, svedočeći u njegovom proročanstvu o Hristovim patnjama u polovinu sedamdesete proročke sedmice: „*A posle te šezdeset i dve nedelje pogubljen će biti pomazanik.*“ „*A u polovinu nedelje ukinuće žrtvu i prinos.*“ Pogl. 9:26,27. Hristov Duh u proroku svedoči takođe o slavi koja će uslediti, ovim rečima: „*Videh u utvarama noćnim, i gle, kao Sin čovečiji iđase sa oblacima nebeskim, i dođe do starca i stade pred Njim. I dade Mu se vlast i slava i carstvo.*“ Pogl. 7:13,14.

Blaženi Hrist Novog zaveta imao je nadzor nad davanjem ovog važnog proročanstva Danilu. U dokaz ovoj tvrdnji navodimo prvo izjave anđela koji se javio Danilu u njegovoj viziji u desetom poglavlju: „*Nema nikoga da junački radi sa mnom u tom osim Mihaila, kneza vašeg.*“ Stih 21. Postoje samo tri osobe povezane u davanju ovog proročanstva: Danilo, Mihajlo i drugi, za koga pogl. 8:16 pokazuje da je Gavriilo. „*I čuh glas čovečiji nasred Ulaja, koji povika i reče: Gavriilo kaži ovome utvaru.*“ Po pitanju daljeg upućivanja Danila ova zapovest Gavrilu došla je od Mihajla, pošto niko drugi sa Njim nije imao uvid u stvari ovog proročanstva. Odatle Mihajlo, ili Sin Božji, primivši velike stvari proročanstva od Oca, pokazuje ih anđelu Gavrilu, sa naređenjem da ih otkrije proroku Danilu.

Postoji upadljiva sličnost u načinu na koji je proročanstvo ove knjige dato u jevrejskom razdoblju, i u načinu na koji je poslednja knjiga Novog zaveta data hrišćanskom razdoblju. Oba dolaze od Oca ka Sinu, i oba su pokazana anđelima od strane Sina, da bi bile otkrivene Danilu i Jovanu, za dobrobit Božjih sluga. Cilj jednoga bio je da pokaže „*šta će biti do kraja.*“ Dan. 2:28, a namera drugog je da pokaže „*šta će skoro biti.*“ Otk. 1:1.

Hristov Duh bio je u Isaiji, svedočeći o Hristovim patnjama ovim rečima: „*Prezren beše i odbačen između ljudi, bolnik i vičan bolestima.*“ „*Kar beše na Njemu našeg mira radi, i ranom Njegovom mi se iscelismo.*“ Pogl. 53:3,5. Hristov Duh u Isaiji takođe svedoči o Njegovoj slavi: „*Bez kraja će rasti vlast i mir na prestolu Davidovom i u carstvu njegovom da se uredi i utvrdi sudom i pravdom od sada doveka.*“ Pogl. 9:7.

Možemo nastaviti sa ovim citatima skoro u nedogled. Cela osnova je, međutim, ukratko pokrivena ovim izvanrednim rečima Spasitelja: „*Sve treba da se svrši šta je za mene napisano u zakonu Mojsijevom i u prorocima i u psalmima.*“ Luka 24:44.

Mojsije je bio prorok. Hristov Duh bio je u vođi Izrailjevih plemena, i svedočio je, kao što kaže Petar: „*Gospod Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže.*“ Dela 3:22; 5. Moj. 18:18. Izraz 'kao mene', u gornjem tekstu, se odnosi na Hrista i Mojsija kao proroke ili učitelje. U mnogo pogleda Mojsije i Hrist su bili neslični; ali bili su slični kao proroci. Načela koja su objavili narodu dolaze od Njega koji je rekao: „*Ja ne menjam se.*“ Bog je govorio kroz obojicu. Ni Hrist niti Mojsije nisu bili tvorci zakona. Hrist poriče da ima bilo šta sa zakonodavstvom. „*Moja nauka nije moja, nego Onog koji me je poslao.*“ Jovan 7:16. „*Ništa sam od sebe ne činim; nego kako me nauči Otac moj onako govorim.*“ Pogl. 8:28. „*Reč što čujete nije moja nego Oca koji me posla.*“ Pogl. 14:24. A govoreći o Sinu Otac kaže: „*Metnuću reči svoje u usta njegova, i kazivaće im sve što mu zapovedim.*“ 5. Moj. 18:18.

U svojim naporima da pred narodom jevrejsko i hrišćansko razdoblje drže što je više moguće suprotno, pojedini religijski učitelji će učiniti da izgleda kao da doktrine i principi koje je Hristos naučavao nisu bile slične onima koje je naučavao Mojsije. Ali bilo kakav ishod umovanja iz lažnih pretpostavki, ili neopravdanih tvrdnji sa njihove strane, ne može promeniti reč *slično* u gornjim tekstovima u *neslično*. Onde stoji reč, izazivajući napore onih koji hoće da drže u velikoj suprotnosti dve velike Božje službe istine i ljubavi, pokrivajući periode jevrejske i hrišćanske ere.

U razvoju plana iskupljenja kroz Isusa Hrista u svim vekovima, od vremena kada se nada prvi put javila palom Adamu do raspeća, vaskrsenja i Hristovog vaznesenja, i slave prilikom Pedesetnice, postojali su stepeni svetlosti i slave. Odatle poređenje razdoblja. Veliki plan je jedan, koji se otkriva stepenima uvećane svetlosti i slave u uzastopnim vekovima.

Pavlovo poređenje dve službe vredno je posebnog proučavanja. Dobro zapazite jasnoću i snagu njegovih izraza, koje ovde nismo dali radi razlikovanja već radi

POREĐENJA.

Jevrejska služba	Hrišćanska služba
Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi,	a kamoli neće mnogo većma služba Duha biti u slavi. 2. Kor. 3:7,8.
Jer kad je služba osuđenja slava,	mного većma izobiluje služba pravde u slavi. Stih 9.
Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane	prema prevelikoj slavi. Stih 10.
Jer kad je slavno ono što prestaje,	mного će većma biti u slavi ono što ostaje. Stih 11.

Tipski sistem nije počeo sa Mojsijem. Došao je sa Neba. Počeo je sa Bogom ljubavi, i milostivim Hristom Novog zaveta. Prvi zavet, sam po sebi, u svoje vreme, bio je slavan sa blagoslovima onome ko mu je bio poslušan. Sramoćenje je Božjeg karaktera kao nepromenjivog bića ljubavi i mudrosti reći da bilo koji deo Njegovog plana da iskupi pale ljude ima manu i da je loš, bilo da je to u tipu prvog zaveta, ili u stvarnosti drugog.

Nekvalifikovana snaga izražavanja Pisma u nekoliko primera i Starog i Novog zaveta se pri prvom čitanju čini da se teško može složiti sa ovde zauzetim stavom. Ali ovi tekstovi se moraju sagledati u smislu poređenja, u skladu sa uopštenim delokrugom biblijskog svedočanstva, Božjim karakterom i posebnim upoređivanjem apostolskog objavljivanja prilikom službe jevrejskog doba kao slavne, dok je služba hrišćanskog doba jednostavno slavija od prethodne.

I zašto bi dve službe trebalo smatrati kao suprotne? Obe dolaze iz istog božanskog izvora, u korist istog roda grešnika, da bi usavršila taj karakter svetosti u svim spašenima iz svih vekova, neophodan za isto sveto nebo. Otkad ih je Jovan u proročkoj viziji, gledajući napred, video sve okupljene na besmrtnim obalama, od vremena svetog mučenika Avelja do poslednjeg iskupljenog grešnika blizu završetka hrišćanskog doba, „*narod mnogi, kog ne može niko izbrojati, od svakog jezika i kolena i naroda i plemena.*“ Čuo ih je ujedinjene u istom proglasu: „*Spasenje Bogu našem, koji sedi na prestolu, i Jagnjetu.*“ Otk. 7:9,10.

Zašto bi postojala velika razlika između dve službe pod kojima je ujedinjena porodica besmrtnog sveta našla večno iskupljenje? Zašto? Bog je Otac svih usvojenih sinova i kćeri blagodati svih vekova, i Hrist je njihov jedini Spasitelj i Iskupitelj. Anđeli koji se odlikuju snagom su sveti čuvari poslušnih i vernih iz svakog doba, a sveti Duh je onaj koji ih posvećuje. Pobožni mrtvi svih vekova spavaju u jedinstvenom Isusu; 1. Kor. 15:17,18; i Njegov glas će ih sve probuditi prilikom Njegovog dolaska. Jovan 5:28,29. Svi će zajedno biti uzeti na nebo u susret Gospodu, i na staklenom moru će svi primiti slavne krune i palmu pobede iz Isusove ruke. Zašto bi onda postojala velika suprotnost između Božje moralne vladavine nad palim ljudima u jevrejsko i hrišćansko doba?

ŠABAT U NOVOM ZAVETU

Tvrdimo da je samo sedmični Šabat i Starog i Novog zaveta sedmi dan. Termini jevrejski Šabat i hrišćanski Šabat nisu biblijski termini. Termin upotrebljen od strane Autora

moralnog zakona je „Šabat Gospodu Bogu tvojemu.“ 2. Moj. 20:10. Jevreji su imali praznične šabate koji su nazivani „vaši šabati“ ili „njeni šabati“, ali sedmični Šabat Biblije se isticao kao Šabat, i u Starom i u Novom zavetu.

Biblija ne prepoznaje dva sedmična Šabata, jedan u Starom zavetu, koji treba da se svetkuje na sedmi dan u sedmici, a drugi u Novom Zavetu, koji treba da se svetkuje na prvi dan sledeće sedmice. Postoji samo jedan sedmični Šabat koji cela Biblija naučava. Šabat Starog zaveta je Šabat Novog zaveta. Na sedmi dan prve sedmice vremena Bog je počivao od dela stvaranja. To nije činio ni na jedan drugi dan te sedmice. Posvetio je sam dan Svog počivanja. To jest, odvojio ga je za svetu upotrebu. Ovo nije učinio po pitanju nijednog drugog dana u sedmici. Stavio je Svoj blagoslov na sedmi dan, dan Njegovog odmora. To nije uradio ni sa jednim drugim danom sedmice. Bog je zapovedio svetkovanje dana Svog odmora. Nije zapovedio svetkovanje prvog, niti jednog drugog od šest sekularnih dana sedmice.

Kao što ukazuje naslov ovog traktata, skrećemo pažnju na Šabat onako kako je naučavan u Novom zavetu. Dok je otvoreno priznato da se u Starom zavetu naučava sedmi dan Šabat, generalan utisak širom hrišćanskog sveta je da se u Novom zavetu naučava svetkovanje drugog dana. U nadi da ćemo iz umova iskrenih čitalaca ukloniti ovaj lažni utisak, dolazimo direktno u Novi zavet, i u ovo vreme rizikujemo raspravu o ovoj temi na osnovu svedočanstva nadahnutih hrišćanskih pisaca.

I prvo postavljamo pitanje: Kada je napisan Novi zavet? Odgovor: U hrišćanskoj eri. Rečeno je da je Matej napisao svoje jevanđelje šest godina nakon Hristovog vaskrsenja. Ostale knjige Novog zaveta su napisane kasnije, i u različitim datumima tokom perioda od šezdeset i pet godina, nakon osnivanja hrišćanske crkve. Opet postavljamo pitanje: Ko je napisao Novi zavet? Odgovor: Hrišćani, koji su obraćeni iz Judaizma. I za koga se napisao Novi zavet? Odgovor: Za ljude hrišćanskog doba. Kako je napisan Novi zavet? Odgovor: Božjim nadahnućem. Stoga, ako je Novi zavet napisan u hrišćanskoj a ne u jevrejskoj eri; od strane hrišćana a ne od Jevreja; za ljude hrišćanske ere a ne jevrejske; i Božjim nadahnućem; sledi da su termini korišćeni u Novom zavetu nadahnuti termini za hrišćansku crkvu. Sada dakle postoje dva dana imenovana u Novom zavetu, jedan pored drugog, i za svaki se od strane različitih tela hrišćana tvrdi da je Šabat hrišćanske crkve. Ovo su prvi i poslednji dan u sedmici. Baptisti sedmog dana i Adventisti sedmog dana svetkuju sedmi dan sedmice kao Gospodnji Šabat, dok hrišćani uopšteno smatraju da je prvi dan u sedmici Šabat za hrišćane. Ali kako ova stvar po pitanju ova dva dana stoji u Novom zavetu?

Prvi dan sedmice se u Novom zavetu pominje samo *osam puta*, i ni u jednom primeru se o njemu ne govori kao o Šabatu, danu odmora, ili svetom danu. Jednostavno se naziva prvi dan sedmice. S druge strane, nadahnuće sedmom danu u Novom zavetu daje sveti naziv Šabata *pedeset i devet puta*. Ovde ćemo dati osam tekstova koji pominju prvi dan sedmice, i videćemo da li dokazuju ono šta je rečeno da dokazuju.

Prvi tekst - Mat. 28:1. „*A po večeru subotnom na osvitak prvog dana nedelje dođe Marija Magdalina i druga Marija da ogledaju grob.*“ Ovde su pomenuta dva dana. Jedan se naziva Šabat (Subota), a drugi, dan koji ga sledi, naziva se prvi dan sedmice. Koji od ova dva dana je Šabat za hrišćane? Da li je to onaj koji se jednostavno naziva prvi dan sedmice, i koji nikad nije nazvan Šabatom, ili pomenut kao dan odmora u Novom zavetu? Ili je to dan koji nadahnuti hrišćanski pisci, hrišćanskog doba, pišući za dobrobit ljudi hrišćanskog doba, nazivaju Šabat?

Drugi tekst - Mar. 16:2. „*I vrlo rano u prvi dan nedelje dođoše na grob oko sunčanog rođaja.*“ Dajemo ovaj tekst, i sledeća tri, jer dajemo svaki tekst u Novom zavetu koji pominje prvi dan sedmice. Oni samo pokazuju da je prvi dan sedmice jednostavno nazvan prvi dan sedmice.

Treći tekst - Stih 9. „*A Isus ustavši rano u prvi dan nedelje javi se najpre Mariji Magdalini, iz koje je isterao sedam đavola.*“

Četvrti tekst - Luka 24:1. „A u prvi dan nedeljni dođoše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke druge žene s njima.“

Peti tekst - Jovan 20:1. „A u prvi dan nedelje dođe Marija Magdalena na grob rano, još dok se ne beše rasvanulo, i vide da je kamen odvaljen od groba.“

Šesti tekst - Stih 19. „A kad bi uveče, onaj prvi dan nedelje, i vrata behu zatvorena gde se behu učenici skupili od straha jevrejskog, dođe Isus i stade na sredu i reče im: Mir vam.“ Iz ovog teksta se tvrdi da su se učenici sastali na dan vaskrsenja našeg Gospoda da bi se prisećali tog događaja, i da je Isus posvetio ovaj sastanak tako što se sjedinio sa njima. Na ovu tvrdnju odgovaramo: -

Učenici u to vreme nisu verovali da je njihov Gospod vaskrsnut iz mrtvih. Marko 16:9-14 dokazuje ovo. Tamo se tvrdi da se On prvo pokazao Mariji, koja „ode te javi onima što su bili s Njim, koji plakahu i ridahu. I oni čuvši da je živ i da Ga je ona videla ne verovaše.“ Stih 11. Nisu verovali Mariji.

„A potom javi se na putu dvojici od njih u drugom obličju, kad su išli u selo. I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne verovaše.“ Stihovi 12,13. Nisu verovali dvojici učenika kojima se Isus pokazao tog dana kod Emausa. Vidi Luka 24:13-16.

„A najposle, javi se kad njih jedanaestorica behu za trpezom, i prekori ih za njihovo neverje i tvrđu srca što ne verovaše onima koji su Ga videli da je ustao.“ Stih 14. Isus je ukorio Svoje učenike jer nisu verovali u Njegovo vaskrsenje. I nije neobično što ih je našao zajedno to veče, utoliko što su prebivali zajedno. Dela 1:13. „I kad uđoše popeše se u sobu gde stajahu Petar i Jakov i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljevi.“ Vidi takođe Marko 3:19. I naš Gospod im se javio kad „behu za trpezom.“

Jednostavna činjenica u ovom slučaju je, onda, da se Isus pojavio Svojim učenicima u njihovoj kući, dok su uživali zajednički obrok, i da nisu, osim njih dvoje, verovali da je ustao iz mrtvih. Ali propovednici ozbiljno tvrde da su se oni okupili radi verskog bogoslužjenja, svetkujući vaskrsenje svog Gospoda! Bilo da se tvrdnje ove vrste iznose u nepoznavanju činjenica ovog slučaja, ili da se narod prevari, vreme je da oni koji ih iznose budu ukoreni, i da narod dokaze ovog slučaja iz Novog zaveta čita za sebe.

Takođe se tvrdi da se Hrist često javljao Svojim učenicima na prvi dan sedmice. Ali samo jedan tekst (Jovan 20:26) se navodi da bi se dokazala ova tvrdnja, a ovo ne dokazuje ništa. „I posle osam dana opet behu učenici Njegovi unutra, i Toma s njima. Dođe Isus kad behu vrata zatvorena, i stade među njima i reče: Mir vam.“ Tekst kaže da učenici behu unutra, što ne znači da su došli na sastanak. Bili su kod kuće. Uz to, posle osam dana ne znači sedam već nas vodi preko sledeće Nedelje do najmanje Ponedeljka uveče. Ali ovde se susrećemo sa tvrdnjom da je izraz, *posle osam dana* neodređen, stoga ne dokazuje da se Hrist pojavio Svojim učenicima u Ponedeljak uveče. A ako je neodređeno ko zna da znači samo jednu sedmicu? U ime zdravog razuma protestujemo protiv činjenja ovog izraza neodređenim da bismo uklonili okolnost sa Ponedeljka, a zatim ga čineći određenim da bi se utvrdio u Nedelji. Izraz je ili određen, ili nije; ako nije određen, onda niko ne može reći dan na koji se Isus po drugi put sastao sa Svojim učenicima. Ako je određen, onda je drugi put kada se Isus javio Svojim učenicima bio tek u Ponedeljak veče.

Sedmi tekst - Dela 20:7. „A u prvi dan nedelje, kad se sabraše učenici da lome hleb, govoraše im Pavle, jer htede sutradan da pođe, i proteže besedu do ponoći.“

Dokazano je da su se učenici, nakon vaznesenja njihovog Gospoda, sakupili u prvi dan sedmice da se prisećaju Njegovog vaskrsenja tako što su lomili hleb. Odgovaramo da lomljenje hleba ne znači prisećanje na Njegovo vaskrsenje, već raspeće našeg Gospoda. 1. Kor. 11:26. I pošto se u Troadi obeležavao na drugi dan od dana na koji je uspostavljen od strane našeg Gospoda, zaključujemo da nije određeno da se obeležava ni na jedan određeni dan svake sedmice. Čini se da je sastanak u Troadi bio slučajni sastanak za lomljenje hleba jer je Pavle trebalo da ode sutradan.

Iz okolnosti da „*behu mnoge sveće gore u sobi*“ gde su se učenici sakupili da lome hleb, zaključujemo da je to bio večernji sastanak. Pavle je propovedao celu noć, a u zoru su bili na putu za As, i tamo su mu se pridružila braća i došli su u Mitilinu.

Sada se postavlja pitanje: Na koji dan u sedmici se održao sastanak koji je trajao celu noć? Odgovor: „Na prvi dan u sedmici.“ Pošto svaki dan počinje zalaskom sunca, prema Božjoj podeli vremena (1. Moj. 1), taj sastanak u Troadi se održao na ono što se naziva Subota večer, a Pavle i njegova braća su započeli svoje dugo putovanje u Jerusalim ujutru na prvi dan sedmice. Ovde je apostolski primer za rad na prvi dan sedmice.

Ako bi se reklo da je sastanak u Troadi održan u Nedelju večer, i da su učenici započeli svoje putovanje u Ponedeljak ujutru, odgovaramo da je u tom slučaju sastanak održan na drugi dan u sedmici; i oni koji iz ove pozicije zastupaju apostolski primer iz Dela 20:7, treba da drže Ponedeljak kao hrišćanski Šabat.

Ostavljajući po strani pitanje na koje večer je održan sastanak, postoji važna činjenica koja ovu temu smešta izvan svake rasprave. Prvi deo svakog od sedam dana u sedmici je večer, poslednji deo je dan. Učenici su imali sastanak u prvi deo dana u Troadi, a putovali u poslednjem delu istog dana. Ako je, onda, ovaj dan primio pečat svetosti ovim sastankom učenika u njegovom prvom delu, njihovo putovanje u poslednjem delu uklanja pečat svetosti sa njega.

Osmi tekst - 1. Kor. 16:2. „*Svaki prvi dan nedelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad dođem.*“ Iz ovog teksta se izvodi zaključak da Pavle nalaže javno skupljanje; stoga se crkva u Korintu okupljala za bogoslužjenje na svaki prvi dan sedmice; dakle to je hrišćanski Šabat. Ali je važna činjenica da Pavle nalaže upravo suprotno javnom skupljanju. On kaže: „*Neka svaki od vas ostavlja kod sebe.*“ Ovo je za svakoga individualno delo koje treba da neguje kod kuće.

Džastin Edwards, u svojim beleškama Novog zaveta, ovako komentariše ovaj tekst: „Ostavljati kod sebe; kod kuće. Da ne bi bilo okupljanja; da bi njihovi darovi bili spremni kada apostol dođe.“

Profesor J. V. Morton, kasni misionar na Haitiju, u svojoj Odbrani pravog Šabata, kaže: „Celo pitanje se okreće ka značenju izraza 'kod sebe'; i veoma se čudim kako možete pomisliti da to znači 'u zajedničku kutiju za skupljanje.'“ Grinfield, u svom Leksikonu, grčki izraz prevodi: 'svako za sebe, tj. kod kuće.' Dve latinske verzije, Vulgata i Kasteliova, prevodi kao 'apud se', sa sobom, kod kuće. Tri francuska prevoda, Martinov, Ostervaldiv i De Sasijev: 'chez soi', u svojoj kući, kod kuće. Luterov nemački prevod: 'bei sich selbst', sam, kod kuće. Holandski: 'by hemselyen', isto kao nemački. Diodatijev italijanski: 'appresso di se', u svojoj prisutnosti, kod kuće. Španski prevod Felipea Skija: 'en su casa', u svojoj kući. Fereirin portugalski prevod: 'para issoi', sa sobom. Švedski: 'naer sig sielf', u svojoj blizini. Ne znam koliko ova lista autoriteta može proći, jer nisam ispitao jedan prevod koji se razlikuje od ovih gore citiranih.“

Postoji još jedan tekst koji se tako često upotrebljava u korist prvog dana sedmice kao Šabata, koji se na ispravan način može zapaziti ovde. Otk. 1:10: „*Bejah u duhu u dan Gospodnji (KJV).*“

Tvrđi se da je ovo bio dobro poznati naziv prvog dana sedmice kada je Jovan pisao. Kako se onda desilo da isti pisac u svom jevanđelju, koje je napisano dve godine kasnije (vidi biblijski rečnik, Barnsove beleške, itd., Istorija Šabata. str. 189), prvi dan jednostavno naziva „*prvi dan nedelje*“, bez bilo kakvog naziva? Jovan 20:1,19. Toliko daleko od toga da je Nedelja bila tada nazivana danom Gospodnjim, istorija ubedljivo pokazuje da se ne može pronaći nijedan autoritativni primer upotrebe tog termina na prvi dan sve do pojave Tertulijana 200. god. n. e.

Koji onda dan Jovan podrazumeva pod izrazom dan Gospodnji? Očigledno je da misli na neki dan u sedmici; jer bi bilo apsurdno da se ovaj izraz odnosi na hrišćansku eru, a da nije istina da se odnosi na budući dan Suda. I utoliko što sedmični dan nije određen u tekstu, moramo

pogledati u ostale tekstove da razlučimo o kojem se danu govori.

Postavljamo kao samo-očigledan predlog da taj dan mora biti Gospodnji dan za koji On tvrdi da je Njegov. Ni na koji način nikad nije tvrdio to za prvi dan bilo rečju ili delom. Nikad nije počivao na taj dan, nikad ga blagoslovio, nikad ga odvojio, nikad mu dodelio bilo kakvu titulu svetosti i nikad nije dao nikakvu zapovest za njegovo svetkovanje.

Ali sve ove stvari je uradio po pitanju sedmog dana. Počinuo je na njega i posvetio ga, ili ga odvojio za svetu upotrebu, prilikom stvaranja. 1. Moj. 2:2. U četvrtoj zapovesti ga oslovljava: „*Šabat Gospodu Bogu tvom.*“ 2. Moj. 20:8-11. U Isaiji ga izrazito naziva „*moj sveti dan.*“ Isa. 58:13. I konačno sam Hrist izjavljuje: „*Dakle je Gospodar Sin čovečji i od subote.*“ Marko 2:28. Stoga bilo da je uključen naziv Oca ili Sina, jednako se odnosi na sedmi dan i ni na koji drugi.

Ako se bilo gde u Novom zavetu može pronaći izjava da je Sin čovečji Gospodar prvog dana sedmice, ta činjenica bi bila odlučujuća u korist toga dana; i svako ko bi postavljao sumnju u to pokazao bi se svoje glav. Zašto onda ne dati istu težinu činjenici da je takav izveštaj pronađen za sedmi dan sedmice, Šabat Gospodnji?

Zapazili smo na prethodnim stranicama osam tekstova koji pominju prvi dan sedmice u Novom zavetu, i nismo pronašli nijednu zapovest da držimo taj dan, nijedan nagoveštaj o promeni Šabatnog dana, i nijednu podlogu da taj dan poseduje u bilo kojoj meri više svetosti od pet narednih dana koji slede nakon njega.

Nasuprot, nalazimo da je Šabat pomenut pedeset i devet puta u Novom zavetu, i u svakom primeru se odnosi na poslednji dan u sedmici, na koji je Stvoritelj počivao od Svog dela, dan koji je odvojio kao Svoj, dan na koji je stavio Svoj blagoslov. Ovde upućujemo na tekstove u Novom zavetu koji sedmi dan u sedmici nazivaju Šabat: Mat. 12:1,2,5 (dva puta),8,10,11,12; 24:20; 28:1; Marko 1:21; 2:23,24,27 (dva puta),28; 3:2,4; 6:2; 15:42; 16:1; Luka 4:16,31; 6:1,2,5,6,7,9; 13:10,14 (dva puta),15,16; 14:1,3,5; 23:54,56; Jovan 5:9,10,16,18; 7:22,23 (dva puta); 9:14,16; 19:31 (dva puta); Dela 1:12; 13:14,27,42,44; 15:21; 16:13; 17:2; 18:4.

Ne predlažemo da zapazite sve ove tekstove sada, premda mnogi od njih ne sadrže nijedan drugi dokaz osim da je Šabat nadahnut naziv sedmog dana sedmice u hrišćanskom razdoblju. I ovde bi mogli dodati da, ako je izraz „hrišćanski Šabat“ dopustljiv, sedmi dan sedmice hrišćanski Šabat. Zapazićemo nekoliko gornjih tekstova.

Mat. 24:20. „*Nego se molite Bogu da ne bude bežan vaša u zimu ni u subotu.*“ Generalno je mišljenje da ovaj tekst upućuje na bekstvo hrišćana iz grada Jerusalima za vreme njegovog uništenja. Zatim naš Gospod priznaje postojanje Šabata, 70. god. n. e., kao i godišnja doba. Tekst takođe pokazuje da naš Gospod smatra Šabat kao određeni dan u sedmici. Neki uče da Šabat nije određeni dan sedmice, već samo „sedmi deo vremena“, ili, „jedan od sedam dana a nikakav poseban dan.“ Ako je ovo odgovarajuća definicija Šabata, možemo upotrebiti definiciju za određenu reč u tekstu. To bi navelo našeg Gospoda da kaže: „Nego se molite Bogu da ne bude bežan vaša u zimu ni u sedmi deo vremena!“ Ako je takva molitva uslišena tako da jadni hrišćani ne bi bežali na jedan dan od sedam, voleli bismo znati kada bi mogli pobeći.

Marko 2:27,28. „*I govoraše im: Subota je načinjena čoveka radi, a nije čovek subote radi. Dakle je Gospodar Sin čovečji i od subote.*“ Jevreji su pretpostavljali da je Šabat bio jevrejski - načinjen samo za njih. Oni su ovu instituciju zakopali svojim tradicijama tako da su se u svojoj zatucanosti čak usudili da optuže Gospodara Šabata i Njegove sledbenike da su je oskrnavili. Isus ih je ukorio: „*Šabat je*“, rekao je On, „*načinjen čoveka radi*“ - za ceo ljudski rod. Mnogi imaju ograničen pogled na Šabat koji su Jevreji imali, i viču: „On je jevrejski“; ali hrišćani koji drže Šabat su srećni jer znaju da je Isus Gospodar Šabata iz četvrte zapovesti koji oni svetkuju i naučavaju.

Luka 23:56. „*Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.*“ Ovde se govori o Hristovim bliskim prijateljima koji su pratili svog Gospoda do

groba. Verovatno je bilo blizu kraja šestog dana kada je Isus umro na krstu. Skinut je i odnesen u grob. Marija se vratila i pripravila miro. Došao je Šabat i sunce je zašlo. One su počivale. Kako? „*Po zakonu.*“ Šabat, i zapovest koja ga čuva, su živeli nakon Hristove smrti, i Luka, pretpostavlja se da je pisao dvadeset i osam godina nakon raspeća, beleži svetkovanje Šabata prema zapovesti od strane hrišćana nakon Hristove smrti, kao važnu činjenicu za hrišćansku crkvu.

Sada dolazimo u knjigu Dela apostolskih. Oni koji slede apostolski primer će zajedno sa nama pristupiti ovoj knjizi sa naročitim interesovanjem. Ali prvo bismo napomenuli da je apostolski primer odeven autoritetom kada je u skladu sa božanskim pravilom. Bez pravila, nema stvarnu silu. Pavle i Varnava su imali oštru raspravu (Dela 15:29), a ipak se niko ne oseća obaveznim da sledi njihov primer u ovom pogledu. Ako bi se moglo pokazati da su se apostoli često sakupljali preko dana prvog dana u sedmici, ovo bi ostalo uskraćeno za dokaze o promeni Šabata. Ali samo jednim tekstom (Dela 20:7) iz knjige Dela se potvrđuje svetkovanje prvog dana, a pokazali smo iz činjenica navedenih u poglavlju da su apostoli bili na sastanku u prvom delu toga dana - Subote uveče - a putovali drugog dela - Nedelju. Sada ćemo pokazati da je apostolski primer na strani Šabata.

Dela 13:42. „*A kad izlazahu iz zbornice jevrejske, moljahu neznabošci da im se ove reči u drugu subotu govore.*“ Neznabošci nisu imali poštovanja prema Šabatu, već su se pre suprotstavljali instituciji koju su Jevreji poštovali; a ipak su pozvali ovog hrišćanskog službenika da im održi isti govor sledećeg Šabata. „*A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da čuju reči Božje.*“ Stih 44.

Pogl. 16:13. „*A u dan subotni iziđosmo iz grada k vodi gde beše bogomolja; i sedavši govorismo k ženama koje se behu sabrale.*“ Ovog Šabata sastanak nije održan u jevrejskoj sinagogi. Lidija je poverovala i bila krštena sa svojim domom. Ali da li je Šabat bio Pavlov redovan dan propovedanja? Da li je ovo bio njegov običaj? Neka odgovori pogl. 17:2: „*I Pavle po običaju svom uđe k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma.*“

Pogl. 18:1-11 sadrži važno svedočanstvo o ovoj temi. Pavle je u Korintu prebivao sa Akilom i Priskilom, i radio sa njima na pravljenju šatora. „*I on sedi onde godinu i šest meseci učeći ih reči Božjoj.*“ Stih 11. Ovde je apostolski primer sedamdeset i osam uzastopnih Šabata. A u stihovima 5-8 se može videti da je apostol bio u sinagogi na neke od ovih Šabata, dok se Jevreji nisu počeli suprotstavljati i huliti, tada je otišao u Justovu kuću gde je preostali deo propovedao neznabošcima.

Tokom svoje službe, Pavle se prema sedmom danu u sedmici nikad nije ophodio kao prema sekularnom danu, i nikad prvi dan sedmice nije smatrao kao Šabat umesto njega. To je očigledno iz njegovog svedočanstva u poslednjem poglavlju knjige Dela apostolskih, pred zborom poglavara jevrejskih u Rimu. Obrača im se sa velikom smelošću na ovaj način: „*A posle tri dana Pavle sazva starešine jevrejske. I kad se oni skupiše, govoraše im: Ljudi braćo! Ja ništa ne učinih protivno narodu ili običajima otačkim; i Jerusalimljani predaše me kao sužnja u ruke Rimljanima.*“ Dela 28:17.

Bio je običaj njihovih „*očeva*“ da svetkuju sedmi dan u sedmici kao Šabat, po pitanju čega su Jevreji u Pavlovo vreme bili veoma striktni. Da je apostol ostavio svetkovanje sedmog dana, i svojim učenjima i primerom uticao u korist prvog dana sedmice kao Šabata za hrišćane, usta bi mu odmah bila zatvorena nakon svedočenja da „*ništa ne učini protivno običajima otačkim.*“ Ali završni stihovi knjige Dela pokazuju da je apostol ostao u Rimu propovedajući jevanđelje sa velikim pouzdanjem, ne uznemiravan od strane ikoga, što ne bi bio slučaj da je prestao da svetkuje Šabat. „*A Pavle ostade pune dve godine o svom trošku, i dočekivaše sve koji mu dolažahu, Propovedajući carstvo Božje, i učeći o Gospodu našem Isusu Hristu slobodno, i niko mu ne branjaše.*“ Stihovi 30,31.

Ovde je, dragi čitaoče, apostolski primer u harmoniji sa božanskim načelom koje je izgovoreno sa Sinaja pod okolnostima snažne veličanstvenosti, i napisano prstom Božjim. Zbog

toga ima ogromnu silu.

Hrišćani koji uzimaju Bibliju za pravilo istine i dužnosti slobodno priznaju da je pre Hrista sedmi dan sedmice bio svetkovan kao uspomena na počivanje Stvoritelja na sedmi dan prve sedmice, nakon što je dovršio šest dana stvaranja. Ovaj stav podržava izveštaj prvog sedmog dana, 1. Moj. 2:1-3, i načelo Šabata iz 2. Moj. 20:8-11.

Ali tvrdi se da je delo iskupljenja veće nego delo stvaranja, i da hrišćani više ne bi trebalo da svetkuju sedmi dan kao uspomenu na dovršeno delo stvaranja; već da bi sada trebalo da svetkuju prvi dan kao uspomenu na dovršeno delo iskupljenja prilikom Hristovog vaskrsenja na prvi dan sedmice. Ove tvrdnje zvuče dobro sa Nedeljnih propovedaonica, i onima koji bi želeli da je to istina nesmetano se prikazuje u knjižicama; i da imaju podršku u Bibliji, hrišćanski svet bi ih bezbedno mogao primiti. Ali ono što kvari ovu prijatnu bajku je činjenica da u reči Božjoj ne postoji nijedan tekst da to podrži.

Iskupljenje veće od stvaranja? Naši prijatelji prvog dana su sami potaknuti da priznaju da Bog ovo nikad nije rekao. Kakvo onda pravo bilo koji čovek ima da postavlja ovakvu tvrdnju, a zatim da na tome zasniva promenu Šabata. Ali pretpostaviti da je iskupljenje veće od stvaranja, ko onda zna da bi trebalo da svetkujemo neki dan u sedmici kao uspomenu na to? Bog od čoveka nije zahtevao da drži bilo koji dan kao uspomenu na iskupljenje.

Ali da je bila dužnost da se iz ovog razloga svetkuje jedan dan u sedmici, svakako bi dan raspeća predstavljao najjaču tvrdnju. Nije rečeno da imamo iskupljenje kroz Hristovo vaskrsenje; već je rečeno da imamo iskupljenje kroz prolivanje Njegove krvi. „*I pevahu pesmu novu govoreći: Dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš pečate njene; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakog kolena i jezika i naroda i plemena.*“ Otk. 5:9. „*U kome imamo izbavljenje krvlju Njegovom, i oproštenje greha, po bogatstvu blagodati Njegove.*“ Efe. 1:7; Kol. 1:14; Jev. 9:12,15. Stoga je iskupljenje kroz smrt Gospoda Isusa; prema tome dan na koji je prolio Svoju krv da nas iskupi, i rekao: „*Svrši se*“, Jovan 19:30, je dan koji bi se trebao držati kao uspomena na iskupljenje, ako bi se bilo koji dan trebao svetkovati u tu svrhu.

Niti se može zauzimati stav da je dan vaskrsenja najznačajniji dan u istoriji prvog adventa našeg Gospoda. Potrebna je samo reč da bi dokazala da je u ovom pogledu daleko nadmašen danom raspeća. Šta je značajnije, Očevo delo u davanju Svog ljubljenog i jedinog Sina da umre za rasu buntovnika, ili delo Očevog podizanja tog ljubljenog Sina iz mrtvih? Postoji samo jedan odgovor koji se može dati: Nije osobito to što je Otac podigao Svog Sina iz mrtvih; već činjenica da je Otac dao Svog Sina da umre za grešnike je prizor iskupljujuće ljubavi koju ju svemir mogao posmatrati, i kroz svu večnost se diviti Božjoj čudesnoj ljubavi.

Ko se može čuditi da se sunce otkrilo u tami, i da je sva priroda podrhtavala pred tim prizorom! Dan raspeća, stoga, ima daleko veće potvrde nego dan vaskrsenja. Ali Bog nije zapovedio svetkovanje ijednog. I nije li strašan čin poništavati Božje zapovesti mudrošću koja je ludost u Njegovim očima? 1. Kor. 1:19,20.

Učeni i pobožni Pavle je živeo, propovedao i pisao nakon Hristovog vaskrsenja. A on je daleko od naučavanja da bi prvi dan sedmice trebalo svetkovati kao uspomenu na iskupljenje, da preklinje crkvu u pogledu budućeg dana iskupljenja. „*I ne ožalošćavajte Svetog Duha Božijeg, kojim ste zapečaćeni za dan izbavljenja.*“ Efe. 4:30. A Hrist govori o Svom drugom dolasku, i znacima tog događaja ovim rečima: „*I tada će ugledati Sina čovečijeg gde ide na oblacima sa silom i slavom velikom. A kad se počne ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše.*“ Luka 21:27,28. Dan iskupljenja je i dalje budućnost. Ali kada se Gospod pojavi po drugi put da dovrši plan iskupljenja, da da besmrtnost svim Njegovim svetima, da ukloni prokletstvo sa zemlje i „*sve novo načini*“, tada ako Bogu bude ugodno da porodica iskupljenih drži prvi, ili bilo koji drugi dan u sedmici, da svetkuju dovršenje iskupljenja, oni koji su ovde svetkovali biblijski Šabat će veoma radosno uzeti učešće u toj velikoj proslavi. Ali u međuvremenu ćemo biti zadovoljni, dok čekamo dan iskupljenja, svetkovanjem Gospodnjeg odmora na dan na koji je Stvoritelj počivao od Svog dela stvaranja.

Naši prijatelji koji svetkuju Nedelju su upravo jedno razdoblje ispred vremena.

Ali ako hrišćani žele da svetkuju smrt i vaskrsenje našeg Gospoda, velike događaje koji leže kod samog temelja plana iskupljenja ljudi, nema potrebe da Gospodnjem danu od odmora zakidaju njegovu svetost da bi to učinili. Kada nam istina oduzima greške ona uvek ima nešto bolje što će zauzeti njihovo mesto. Budući da je lažna uspomena na iskupljenje uklonjena sa puta, Biblija umesto nje predstavlja one koje su istinite. Bog nam je podario svetkovine koje nose Njegov lični potpis; i ove možemo čuvati sa blagoslovima neba. Hoćeš li da obeležavaš smrt našeg Gospoda? - Ne treba da držiš dan Njegovog raspeća. Biblija ti kaže kako to da radiš. „*Jer ja primih od Gospoda šta vam i predadoh, da Gospod Isus onu noć u koju bivaše predan uze hleb. I zahvalivši prelomi i reče: Uzmite, jedite, ovo je telo moje koje se za vas lomi; ovo činite meni za spomen. Tako i čašu, po večeri, govoreći: Ova je čaša novi zavet u mojoj krvi; ovo činite, kad god pijete, meni za spomen. Jer kad god jedete ovaj hleb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne dođe.*“ 1. Kor. 11:23-26.

Hoćeš li da svetkuješ Spasiteljev ukop i vaskrsenje? Ne treba da držiš prvi dan sedmice. Gospod je uspostavio veoma drugačiju i daleko prikladniju uspomenu. „*Ili ne znate da svi koji se krstismo u Isusa Hrista, u smrt Njegovu krstismo se? Tako se s Njim pogrebošmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvih slavom Očevom, tako i mi u novom životu da hodimo. Jer kad smo jednaki s Njim jednakom smrću, bićemo i vaskrsenjem.*“ Rim. 6:3-5. „*Zakopavši se s Njim krštenjem, u kome s Njim i ustaste verom sile Boga koji Ga vaskrsnu iz mrtvih.*“ Kol. 2:12. Katoličke i protestantske crkve su promenile ovu uredbu u škropljenje, tako da je ova božanska uspomena Gospodnjeg vaskrsenja uništena. I da bi dodali grehu, šćepali su Gospodnji Šabat i promenili ga u prvi dan sedmice, uništavajući tako sveti spomenik Stvoriteljevog počinka, da bi imali spomenik Hristovog vaskrsenja. Neka Bog pomogne čitaocu da se odluči za istinu, bude poslušan reči, okusi sladak ukus poslušnosti, ostane u dolazećoj borbi i strada ovde sa Hristom i vlada sa Njim zauvek u Njegovom carstvu.

STARI MORALNI ZAKON NEIZMENJEN

Videli smo na prethodnim stranicama da se prvi dan sedmice pominje samo osam puta u Novom zavetu, i ni u jednom slučaju se o njemu ne govori kao o svetom danu, ili danu od odmora. Nasuprot tome, pokazali smo da se Šabat pominje pedeset i devet puta u Novom zavetu, i u svakom slučaju se na njega upućuje kao na dan sedmice u koji je Stvoritelj počivao od Svog dela, dan koji je odvojio kao Svoj, dan na koji je stavio Svoj blagoslov.

Takođe smo pokazali da se svetkovanje prvog dana ne može podržati iz primera Hrista i prvih apostola, već da je primer apostola odlučno na strani božanskog pravila u korist svetkovanja sedmog dana u sedmici kao dana od odmora posvećenog od strane Gospoda.

Ali ovde se od strane izvesne grupe protivnika drevnog Šabata susrećemo sa tvrdnjom da je samo devet od deset zapovesti dato u Novom zavetu, i da je Šabat sa svrhom izostavljen. Ovaj pogled je izražen različitim terminima. Nekad se tvrdi da je „svako pravilo dekaloga ponovo potvrđeno u Novom zavetu osim Šabata.“ I nije tako redak slučaj da je volja propovednika do sada zasnivala pretpostavke na neznanju i lakovernosti naroda kao što je tvrdnja da je devet od deset zapovesti dato *doslovno* u Starom zavetu, i da se Šabat iz Starog zaveta pažljivo čuva izvan Novog zaveta.

Sa ovim izjavama koje su, kao što ćemo pokazati, potpuno poništavanje istine, oni daju utisak da Šabat nije važan u hrišćanskoj, kao što je bio u jevrejskom razdoblju. I oni koji mogu da prihvate takve izjave bez istraživanja, neće samo počivati zadovoljni lažnim stavom, već će raspravu po pitanju Šabata smatrati nepotrebnom i čak pogrešnom. Činjenica da naši protivnici po pitanju ove teme odaju jači utisak na javno mišljenje svojim širokim tvrdnjama nego bilo kojim drugim napadom, naše je izvinjenje zbog proveravanja njihovih izjava na jasan i temeljan način pomoću Božje reči.

Obraćamo se iskrenim ljudima, koji će poštovati istinu i voleti je radi nje same. Za ljude koji će pomoću predrasuda odbaciti jasnu istinu Božje reči, i pogaziti je nogama, nemamo nadu. Otvoreno priznajemo da četvrta zapovest nije data *doslovno*, to jest, od reči do reči, u Novom zavetu. A isto tako je istina da su samo tri kratke zapovesti ponovljene na ovaj način. Samo su šesta, sedma i osma pomenute u Novom zavetu. Da li ova činjenica ljude oslobađa od držanja prve, druge, treće, četvrte, pete, devete i desete? Zaista ne. „Ne ubij; ne čini preljube; ne kradi“, su jedina pravila Dekaloga ponovljena od reči do reči u celom Novom zavetu. Neka najkritičnije oko potpuno istraži ovu stvar. Iznosimo činjenice u predmetu.

Šta onda da se kaže za sveštenike koji će slušaocima, koji žure ka Božjoj palici da im se sudi pomoću moralnog zakona, i pred samim Nebom, reći da je devet od deset zapovesti u Novom zavetu dato *doslovno*? Njihove nečuvane tvrdnje se moraju pripisati ili neoprostivom neznanju po pitanju ove teme, ili običaju lukavog rukovanja Božjom rečju. Ako su u tako debelom neznanju u vezi sa temom tako da ih to štiti od optužbi klerikalnog lukavstva, i ako izjavljuju promišljenu laž u Božjem domu, ne treba da imaju posla sa ovom temom, dok je ne istraže.

Deset pravila moralnog kodeksa postoje od dana palog Adama, i bila su obavezujuća za ljude pre objavljivanja sa Sinaja i pisanja na kamene ploče. Ovo je očevidno iz činjenice da Biblija sadrži izveštaj o gresima koji su prekršaj svake od ovih deset zapovesti, koje postoje pre nego što je zakon objavljen pred narodom kod Sinaja. Gde postoji prestup onde mora biti i zakon. Uklonite zakon, i greh prestaje da postoji. „Jer gde nema zakona nema ni prestupa.“ Rim. 4:15. Greh o kršenju Šabata je ukoren već trideset dana pre nego što je deset zapovesti izgovoreno sa Sinaja. Ova činjenica je potpuno utvrđena poređenjem 2. Moj. 16:1,23-30; 19:1.

I nema nagoveštaja u celom Starom zavetu da će Bog bila kada promeniti bilo koje od pravila Svog moralnog kodeksa. Budući da je zakon u svojoj prirodi nepromenljiv kao i sam nebeski presto, jednom zapisan u Starom zavetu, praćen izveštajem o okolnostima strašne veličanstvenosti koja je prisustvovala njegovom ponavljanju kod Sinaja, Bog nije video za pogodno da ga napiše drugi put u Novom zavetu. Sveti Duh se nikad nije obavezao da će ponovo dati božanski zakon o novom iskazu u Novom zavetu.

Apostoli su u svojim spisima dugo nakon smrti i vaskrsenja Hristovog upućivali na moralni zakon kako je dat u Starom zavetu kao na najveći živi autoritet na Nebu ili na zemlji. Izgovarali su moralne dužnosti i obaveze, i upućivali na pravila moralnog zakona da bi podržali svoje propozicije. Da je Pavlu, Petru, Jakovu, Jovanu i Judi ostavljeno da opet daju moralni zakon, ili njegovih devet desetina u Novom zavetu, ti verni ljudi bi to uradili, i bili bismo u mogućnosti da čitamo ta pravila od reči do reči u njihovim spisima.

Naši protivnici vide jasno kao i mi da je za njihov stav neophodno da se devet od deset zapovesti pojavi u Novom zavetu, od reči do reči. Odatle iskušenje pred umovima tih propovednika koji osećaju da moraju sačuvati jedinstvo svojih stada da bi dali lažan utisak radi umirivanja ljudskih umova po pitanju Šabata.

Ova činjenica iskrsava u izjavi tih protivnika koji pokazuju više obzira prema zabavi nego prema čistoj savesti u izjavi da je devet od deset zapovesti u Novom zavetu dato *doslovno*. Oni vide potrebu da treba tako da bude; i, osećajući da je važno da ljudi vide stvar na ovaj način, da bi bili zaštićeni od zahteva četvrte zapovesti, čini se da usvajaju politiku rimske crkve, da „cilj opravdava sredstvo“, i dozvoljavaju sebi, čak i u Božjem domu, izjave promišljene neistine.

Mi stojimo na velikom starom moralnom zakonu, jedinom dokumentu u svemiru koji ima tu čast da je izgovoren glasom Božjim pred okupljenim narodom, i da je ugraviran Njegovim prstom na kamenim pločama. Da li naši protivnici izjavljuju da je moralni zakon izmenjen, tako da hrišćani treba da drže samo devet njegovih pravila? Onda postavljamo pitanje: Koji prorok je prorekao da ovo treba da se dogodi? Koji apostol je zabeležio činjenicu da je ovo učinjeno? Biblija ćuti o ovome. Takva izmena moralnog zakona se nije dogodila.

Da li neko i dalje zauzima stav da su apostoli izmenili moralni kodeks tako da oslobađa ljude od zahteva četvrte zapovesti? Onda opet pitamo: Gde je izmenjeni zakon? Koji književnik ga je ikada prepisao? Koji štampar ga je ikada odštampao? Koji knjižar ga je ikada prodao? Koji kolporter ga je ikada nosio kroz zemlju da ga baci u krilo drage dece da bi ih impresionirao činjenicom da za hrišćane postoji devet zapovesti, i samo devet, koje treba da drže?

Naša olovka se sada bavi jasnim činjenicama na očigledan način. I, možda bi nam javnost koja iskreno čita mogla oprostiti na pitanju: Da li ovi ljudi koji imaju izmenjeni moralni zakon, ili na neki način promenjen, tako da oslobađa hrišćane od svetkovanja Šabata iz četvrte zapovesti, zaista veruju da se desila bilo kakva izmena te vrste? Ako veruju, zašto ne stvore kopiju izmenjenog zakona? Molim vas prosledite ga, gospodine. Kada ćete stvoriti novi zakon, dovodeći ga u postojanje jednako dobrim autoritetom kao taj koji je proizveo stari? Bićemo srećni da ga prihvatimo kao moralni zakon za hrišćane, i prestaćemo da potresamo um javnosti sa Šabatom. Ali dok ne uradite ovo, držaćemo se originalnog dokumenta, i zalagati se za držanje svih njegovih pravila od strane hrišćana.

Opet postavljamo pitanje: Da li ovi ljudi veruju ono što kažu, kada govore ljudima da je četvrto pravilo moralnog zakona izmenjeno, ili promenjeno tako da su hrišćani oslobođeni svetkovanja poslednjeg dana u sedmici? Stvaramo ovaj prodorni apel sa očiglednom činjenicom, svuda poznatom, da je u nekoliko ogranaka mamutskih institucija nedeljne škole stari moralni zakon od deset zapovesti bačen u krila miliona drage omladine u našoj zemlji, odštampan od reči do reči kao što ga je Bog izgovorio sa Sinaja, i kao što ga je napisao na kamenim pločama. Ako je božanski zakon izmenjen, zašto menadžeri društva američkih pamfleta, koje ima podršku skoro dvadeset vodećih denominacija naše zemlje, ne objavi novi zakon za sve nedeljne škole? Zašto iz izdavačkih kuća u Njujorku šalju toware malih molitvenika i čestitki u kojima je odštampano deset zapovesti da bi se ostavljao lažni utisak na blage umove jaganjaca iz Hristovog stada, ako moralni zakon ne treba shvatiti, i držati od reči do reči, kao što piše? Zašto ne štampati izmenjeni zakon, zašto ne ostaviti ispravan utisak na dečje umove, i osloboditi predmet sadašnje sramote, ako veruju ono što naučavaju?

Pokazaće se očigledno svakom iskrenom umu da ova religiozna tela koja štampaju i pronose originalni moralni kodeks zapravo ne veruju da je izmenjen. Najblaže rečeno, nedostatak vere u izmenjenu doktrinu ih je zadržao od dobijanja nekoliko pravila izmenjenog zakona u istom obliku, i objavljivanja istog hrišćanskom svetu. I tako nastavljaju da štampaju deset zapovesti kao što čitaju u 2. Moj. 20.

Oduševljeni smo što vidimo da je jedna od fer stranica baptističke pesmarice posvećena deset zapovesti, od reči do reči, kao što ih naučavamo i držimo. Zasižno nisu u svoju prelepu pesmaricu i knjigu melodije stavili deset zapovesti da bi ih mogli opevati. Ne, stavili su ovaj veliki stari moralni kodeks sa svetim pesmama Božjeg doma, iz poštovanja i ljubavi prema njegovom božanskom Autoru, i da bi pod nadahnućem bogoslužjenja njihova srca bila pod utiskom svete dužnosti držanja svih njegovih zapovesti. Bog blagoslovio Baptiste. Čineći zapovesti ovako istaknutim podsećaju nas na Božju reč upućenu Jevrejima preko Mojsija: „I često ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad ležeš i kad ustaješ. I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao počeonik među očima. I napiši ih na dovratnicima od kuće svoje i na vratima svojim.“ 5. Moj. 6:7-9.

Profesor Martin sa hrišćanskog koledža Vudlend, Kal., u odgovoru na naš zahtev pred skućenom publikom u tom mestu, da bi se trebalo stvoriti izmenjena kopija moralnog zakona, predstavio je svojim ljudima sledeće večeri desnu kolonu. Prikazujemo dva zakona jedan pored drugog.

Originalni zakon	Izmenjeni zakon
1. Nemoj imati drugih bogova uza me.	

<p>2. Ne gradi sebi lik rezani niti kakvu sliku od onog što je gore na nebu, ili dole na zemlji, ili u vodi, ispod zemlje. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji pohodim grehe otačke na sinovima do trećeg i do četvrtog koljena, onih koji mrze na mene; A činim milost na hiljadama onih koji me ljube i čuvaju zapovesti moje.</p> <p>3. Ne uzimaj uzalud ime Gospoda Boga svog.</p> <p>5. Poštuj oca svog i mater svoju, da ti se produže dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvoj.</p> <p>6. Ne ubij.</p> <p>7. Ne čini preljube.</p> <p>8. Ne kradi.</p> <p>9. Ne svedoči lažno na bližnjeg svog.</p> <p>10. Ne poželi kuću bližnjeg svog, ne poželi ženu bližnjeg svog, ni slugu njegovog, ni sluškinju njegovu, ni vola njegovog, ni magarca njegovog, niti išta što je bližnjeg tvog.</p>	<p>1. Idi od mene, sotonu; u pismu stoji: Poklanjaj se Gospodu Bogu svom, i Njemu jedinom služi. Luka 4:8.</p> <p>2. A Pavle stavši nasred Areopaga reče: Ljudi Atinjani! Po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni; Jer prolazeći i motreći vaše svetinje nađoh oltar na kome beše napisano: Bogu nepoznatom. Kog dakle ne znajući poštujete Onog vam ja propovedam. Bog koji je stvorio svet i sve što je u njemu, On budući Gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenim crkvama. Dela 17:22-24.</p> <p>3. A pre svega, braćo moja, ne kunite se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom; nego neka bude šta jeste da, i šta nije ne, da ne padnete pod sud. Jak. 5:12.</p> <p>5. Deco! Slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo. Poštuj oca svog i mater: ovo je prva zapovest s obećanjem: Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji. Efe. 6:1-3.</p> <p>6. Ne ubij. Rim. 13:9.</p> <p>7. Ne čini preljube. Rim. 13:9.</p> <p>8. Ne kradi. Rim. 13:9.</p> <p>9. Ne svedoči lažno. Rim. 13:9.</p> <p>10. Ne poželi. Rim. 13:9.</p>
---	---

Pre nego što prizovemo pažnju na citate za koje je rečeno da sačinjavaju novi moralni zakon za hrišćane, želimo da načinimo neke primedbe.

1. Pošto postoji uopšteni dogovor među našim protivnicima u vezi sa tekstovima u Novom zavetu koji sačinjavaju novi moralni zakon od devet pravila, dali smo gđin. Martinove, koje je stekao po redu. Ako se, međutim, neko oseti nezadovoljan sa njegovih devet, hitno su pozvani da ih poboljšaju na način na koji bi mu odgovaralo. Jedva čekamo da se sretnemo sa pravim stavom protivnika.

2. Sva priča o „reafirmaciji devet zapovesti“, i „izmenjenom moralnom zakonu“, se bazira na pretpostavci da je deset zapovesti ukinuto prilikom Hristove smrti. Zapazite ovo: stav je da su sve od deset zapovesti bile na punoj snazi do vremena Hristove smrti, i da je, sa smrću Iskupitelja sveta, moralni zakon takođe umro.

3. Kako je Dekalog bio živi moralni zakon tokom čitave službe Božjeg Sina do časa Njegove smrti na krstu, bilo bi više nego detinjasto citirati bilo koje od Hristovih reči

izgovorenih tokom Njegove javne službe, kao reafirmaciju bilo kojih od njegovih pravila. Stoga, šta god da se tvrdi iz Novog zaveta kao reafirmacija devet zapovesti Dekaloga, mora se pronaći u Delima apostolskim i poslanicama apostola.

4. Ali, loše po njihovu teoriju, ovo daje period između smrti moralnog zakona na krstu i reafirmacije devet pravila od strane apostola, u kojem nema zakona. A „gde nema zakona nema ni prestupa.“ Rim. 4:15. Ovaj period daje svetu bezgrešni period više od dvadeset dugih godina. Međutim ne bezgrešan zbog bilo kakve promene u ljudima; već zbog pretpostavljene smrti Božjeg moralnog detektora, „jer kroz zakon dolazi poznanje greha.“ Rim. 3:20.

Započinjući sa prvim, sada ukratko zapažamo tekstove za koje bi ova gospoda, koja imaju ukinut božanski zakon i deo njega ponovo usvojen, želela da na osnovu njih hrišćanski svet veruje da je novi zakon za hrišćansko doba. Za njihovu prvu zapovest oni citiraju Luka 4:8. Čitalac će, zamolićemo ga, zapaziti tekstove kao što smo ih stavili u tabeli zajedno sa originalnom prvom zapovešću Dekaloga. Ali upravo se ovde ova gospoda susreću sa strašnim besmislicama.

1. Prema njihovom stavu, prva zapovest za hrišćansku crkvu je upućena đavolu. Prirodno postavljamo pitanje da li je ovo hrišćansko pravilo dato zbog posebne dobrobiti njegovog sotonskog visočanstva, ili da li je veliki Vođa crkve dao drugo izdanje prve zapovesti hrišćanskoj crkvi preko đavola?!

2. Originalna prva zapovest objavljena je sa Sinaja Gospodnjim glasom, dok je drhtavi narod stajao pred gorućom, podrhtavajućom planinom. Scena je bila strašno veličanstvena. Ali u ovom slučaju prva zapovest je bila ponovo uspostavljena u pustinji kušanja kada su bila prisutna samo dva bića; jedno Sin Božji u Svom poniženju; drugo đavo! „Čudite se tome, nebesa!“ Upravo ovde, u nenaseljenoj pustinji nam je rečeno da je prva zapovest božanskog zakona bila ponovo uspostavljena hrišćanskoj crkvi preko đavola!!

3. Ali kao sami vrhunac svih besmislica, stav ove gospode je da je prva zapovest ponovo uspostavljena na početku Hristove službe, najmanje tri i po godine pre navodnog prestanka deset zapovesti na kraju Njegove službe. Ovo daje jedanaest zapovesti u periodu od tri i po godine! I ako su, prema našoj gospodi koja je ukinula zakon, sva pravila božanskog zakona izbrisana daskama krsta, urađen je čist posao, ne samo deset zapovesti, već i one koja je prevremeno ponovo uspostavljena Sotoni, ostavljajući hrišćanskoj crkvi samo osam pravila u novom moralnom zakonu, umesto devet, a đavolu ni jedno!

Toliko o prvom pravilu novog zakona. A o drugom reafirmisanom pravilu ovde ćemo navesti da je to jednostavno izveštaj činjenica Pavlove posete i rada u Atini koja je data u Delima 17:22-24, koje uopšte nema bilo kakav oblik pravila. Niti se drugo pravilo Dekaloga može pronaći u bilo kojoj knjizi Novog zaveta. Ukazuje se na greh kršenja druge zapovesti, a hrišćani su upozoreni na to; ali uzalud tražimo drugo pravilo Dekaloga u Novom zavetu.

Kada je druga zapovest navođena protiv slika rimskih crkava, papisti su je ponosno pogazili kao jevrejsko pravilo, izjavljujući da je nema u Novom zavetu. Stoga je druga zapovest izostavljena iz njihovih brojnih katehizama. I sada čitava vojska protestanata koristi isti stari papski argument da bi opravdali svoju praksu koja se odnosi na četvrtu zapovest. Kada protestantima navodimo zahteve zakona o Šabatu, oni zauzvrat odgovaraju: „Pravilo o Šabatu nije dato u Novom zavetu.“

Ali ako se i dalje navodi da je Pavle za hrišćansku crkvu ponovo uspostavio drugo pravilo Dekaloga sa Areopaga, onda odgovaramo da ne postoji dokaz da se tamo u Atini nalazio ijedan Hristov sledbenik da ga čuje. Pročitajte sedamnaesto poglavlje Dela apostolskih. Pavle se obratio narodu kada su se njegovi saradnici vratili u Veriju, ostavljajući apostola samog. I da li je veliki apostol tada i tamo ponovo uspostavio drugo pravilo Dekaloga za hrišćansku crkvu preko publike koja je radoznala i bez Hrista u tom gradu potpuno odanom idolatriji, bez ijednog prisutnog hrišćanina?

A za dalje bi možda bilo vredno napomene da se Pavlov govor kod Areopaga desio či-

tavih dvadeset godina nakon Hristove smrti. Ako je, stoga, Dekalog ukinut na krstu, i ako je drugo pravilo zaista ponovo uspostavljeno u apostolovom nezaboravnom obraćanju u Atini, svi ljudi su bili oslobođeni druge zapovesti tokom dvadeset godina!

Prelazimo na treću zapovest, i opet prizivamo čitaočevu pažnju na stari moralni zakon, i na one tekstove koji navodno sačinjavaju novi hrišćanski zakon, kao što smo ih smestili jedan pored drugog na strani 16. Molimo pročitajte dva zakona, a zatim odgovorite na pitanja. Da li je apostol Jakov u citiranom tekstu ponovo uspostavio treću zapovest? Ako jeste, zašto menjati upotrebljeni jezik? Da li je apostol unapredio stil Uzvišenog i Svetog? Prijatelji, i još hiljade njih, drže da se apostol ovde suprotstavlja sudskoj zakletvi. On verovatno upućuje na to što je zabranjeno trećom zapovešću, ali je besmisleno reći da apostol ovde vaskrsava treću zapovest, i po drugi put je daje hrišćanskoj crkvi.

Apostol nije tvrdio tako nešto; već u istoj poslanici kaže: „Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti.“ Ako je delo izmene, ili reafirmacije moralnog zakona, ostavljeno apostolima, onda ima dvanaest zakonodavaca umesto jednog, kao što je apostol potvrdio. Jakov 4:12. On je pisao 60. god. n. e. Da li to znači da treće zapovesti nije bilo više od četvrt veka?

Prelazimo na peto pravilo. Pavle navodi moralnu dužnost, i citira petu zapovest kao svoj autoritet. On u svojoj poslanici crkvi u Efesu ne uspostavlja ponovo peto pravilo Dekaloga, stoga je ne ponavlja *doslovno* i celu. Vidi stranu 16. Ova poslanica je napisana 64. god. n. e. Da li je peta zapovest ležala mrtva, od udarca koji je primila prilikom Hristove smrti, više od trideset godina?

Šesto, sedmo i osmo pravilo su u Pavlovoj poslanici crkvi u Rimu ponovljene *doslovno*. A zašto? Da li zato što ih apostol ponovo uspostavlja, ili ih daje ponovo u novom iskazu? Ne! Ne radi tako nešto! Ako je ovo delo ponovnog uspostavljanja devet zapovesti iz Dekaloga ostavljeno poverenicima koji su napisali Novi zavet, trebalo bi naći svih devet pravila od reči do reči u Novom zavetu.

Samo su ova tri kratka pravila od svih deset citirana *doslovno*, zbog njihove kratkoće. Pisci Novog zaveta navode moralne dužnosti, i apeluju na moralni zakon, koji je za njih u prvom veku, i nama u devetnaestom (sada 21. - prim. prev.), bio najveći autoritet na Nebu i zemlji. Pavlova poslanica Rimljanima je pisana 60. god. n. e. Da li su pravila protiv ubistva, preljube i krađe ležala mrtva više od dvadeset i pet godina?

Sada dolazimo do poslednje, desete. Kakva razlika između dve! Vidi stranu 16. U starom izdanju postoji zbir od dvadeset i osam dobrih reči. Ali u onome što je navodno novo, ponovo uspostavljeno pravilo, se nalazi samo prve dve reči starog. Da li je Bog bio opširan u prvom izdanju, čineći neophodnim za učene apostole da poprave Njegovo delo? Ili je „zakon Gospodnji savršen“ kao i kad je došao od svog Autora, i da li je Pavle bio neveran dužnosti? Ova pitanja su načinjena na pretpostavci da je Pavlu bilo ostavljeno da ponovo uspostavi desetu zapovest za dobrobit hrišćanske crkve. Ali ne; apostol nije preuzimao na sebe takav stav kao da pripada bratstvu zakonodavaca. On jednostavno citira desetu zapovest Dekaloga, citirajući dovoljno da se razume, i poštuje, četvrt veka nakon Hristove smrti, dok počiva na njenom originalu, njenu nepromenljivu osnovu, najveći živi autoritet u svemiru.

Krećući iz pozicije da su sva pravila božanskog zakona, izuzimajući četvrtu, ponovo uspostavljeni u Novom zavetu, ova grupa protivnika je primorana da prizna da se u slučaju druge zapovesti upućuje samo na princip ili činjenice na kojem je pravilo zasnovano. Ovo je sve što mogu održati. Kada smo pošteno i nedvosmisleno na ovom polju, tada smo spremni da im kažemo da je izraz „Šabat“, u jedini, koji izražava samu instituciju sačinjenu od četvrtog pravila moralnog zakona, pomenut pedeset i devet puta u Novom zavetu. Tako da kada dođe do ovoga, da je u nekima od devet pravila od strane apostola napomenut samo princip ili činjenica koja uzdiže pravilo, tada će se videti da su oni koji drže Šabat u prednosti, imajući pedeset i devet napomena za Šabat iz četvrte zapovesti u Novom zavetu. Može li se iz Novog zaveta pokazati više napomena za bilo koje od deset pravila Dekaloga? Istražite i vidite.

Ali zašto se truditi izbeći stvar? Ili je Šabat ukinut, ili nije. Šabat nije delom u redu a delom nije. Ili je promenjen sa sedmog na prvi dan, ili nije promenjen. Ili trebamo svetkovati prvi dan sedmice kao hrišćanski Šabat, ili ne trebamo. Ili trebamo svetkovati sedmi dan, ili ne trebamo.

Gde je jasan dokaz iz Novog zaveta da je Šabat ukinut ili promenjen? Koji Božji prorok je izjavio da moralni zakon Beskonačnoga treba ukinuti, ili izmeniti? I koji apostol je jasno izjavio da se bilo šta od ovoga desilo? Ali čini se da je Hrist, u Svojoj nezaboravnoj propovedi na gori, naslutio raspravu po pitanju zakona u hrišćanskoj crkvi, i kao ukor na pogrešan stav po pitanju ovog predmeta, i kao vodič za ispravne misli, rekao: „Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nisam došao da pokvarim, nego da ispunim. Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, neće nestati ni najmanje slovice ili jedna titla iz zakona dok se sve ne izvrši.“ „I sav narod neka kaže: Amin.“